

Umowa nr
o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych
w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w obszarze A
wspierającym inwestycje dotyczące biogazowni rolniczej

zawarta pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 70 (adres korespondencyjny: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), NIP 526-19-33-940, REGON 010613083, zwaną dalej **Agencją**, reprezentowaną przez:

.....
(imię i nazwisko) (stanowisko)

a

.....
(imię i nazwisko / nazwa)

zamieszkałym(-ą) / z siedzibą¹ w

.....

KRS¹

REGON¹

NIP¹

PESEL¹

Numer EP

numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość¹

zwanym(-ą) dalej **Beneficjentem**,

którego reprezentuje¹:

1)

(Imię i nazwisko)

zwanymi dalej łącznie **Stronami**.

Działając na podstawie art. 19 i art. 93–95 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. 1741 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz mając na uwadze:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2115”;
- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia

¹ Niepotrzebne skreślić.

(UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2116”;

- 3) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197 z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2022/129”;
- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 5) ustawę z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą PZP”;
- 6) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199 z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o Agencji”;
- 7) Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy realizowanego w 2025 r. w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w obszarze A wspierającym inwestycje dotyczące biogazowni rolniczej, zwany dalej „regulaminem”;
- 8) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. 2024 r. poz. 815), zwane dalej „wytycznymi podstawowymi”;
- 9) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej z dnia 21 maja 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej (M. P. 2025 r. poz. 542), zwane dalej „wytycznymi szczegółowymi”;

Strony umowy postanawiają, co następuje:

§ 1

Słownik pojęć i wykaz skrótów

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

- 1) dokument zabezpieczenia zaliczki – formę zabezpieczenia, o której mowa w § 3 ust. 26 regulaminu, stanowiący dokument zabezpieczenia przez Beneficjenta zaliczki wypłacanej mu na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej;²
- 2) I.10.2 – interwencję I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w ramach PS WPR;
- 3) koszt kwalifikowalny operacji – koszt związany z realizacją I.10.2, który został poniesiony i opłacony ze środków Beneficjenta, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 regulaminu;
- 4) nieprawidłowość – jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot lub w budżetach, które są zarządzane przez Wspólnoty, albo poprzez zmniejszenie lub utratę przychodów, które pochodzą ze środków własnych pobieranych bezpośrednio

² Dotyczy Beneficjentów ubiegających się o zaliczkę.

w imieniu Wspólnot, albo też w związku z nieuzasadnionym wydatkiem (zgodnie z art. 2 lit. a rozporządzenia nr 2021/2116);

- 5) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji wyznaczony przez Prezesa albo osobę upoważnioną do rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy, który pozostaje właściwy dla rozpatrywania wniosku o płatność;
- 6) okres związania celem – okres pięciu lat liczonych od dnia wypłaty płatności końcowej, w trakcie którego beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w I.10.2;
- 7) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
- 8) płatność pośrednia – płatność dokonywana na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu pierwszego etapu operacji, jeżeli ten etap nie jest etapem końcowym;¹
- 9) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- 10) PUE – system teleinformatyczny Agencji, o którym mowa w art. 10c ustawy o Agencji;
- 11) rachunek bankowy – wskazany przez Beneficjenta rachunek bankowy prowadzony przez bank albo rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza;
- 12) transakcja – dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego kontrahenta, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej dotyczących tej umowy/zamówienia i w związku z tym zapłata nastąpiła za różne części zamówienia, bez względu na długość okresów pomiędzy poszczególnymi płatnościami;
- 13) ustawa o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę - ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 14) ustawa Prawo budowlane - ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418);
- 15) wytyczne PZP - wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 6 lipca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. 2023 r. poz. 771);
- 16) zaliczka – środki finansowe wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach PS WPR, zgodnie z § 3 ust. 26-29 regulaminu.²

§ 2

Przedmiot umowy

Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach I.10.2 w obszarze A wspierającym inwestycje dotyczące biogazowni rolniczej.

§ 3

Postanowienia ogólne

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy w celu zmniejszenia presji działalności rolniczej na środowisko, poprzez wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, właściwe zagospodarowanie odpadów i produktów ubocznych z rolnictwa oraz poprawę efektywności energetycznej.
2. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia i utrzymania następujących wskaźników realizacji celu operacji:
 - 1) wykonywanie rodzaju działalności objętej wsparciem w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej oraz

- 2) utrzymanie infrastruktury finansowanej z pomocy do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.
3. Operacja zostanie zrealizowana w:

(województwo, powiat, gmina, kod pocztowy, miejscowość, ulica, nr domu/nr lokalu)

na działkach ewidencyjnych określonych w załączniku nr 2 do umowy.

4. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie¹/ w dwóch etapach¹, maksymalnie w terminie 24¹ / 36¹ miesięcy od dnia przyznania pomocy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r. W przypadku operacji dwuetapowych zakończenie realizacji pierwszego etapu musi nastąpić nie później niż w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy.¹
5. Realizacja operacji obejmuje:
- 1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy;
 - 2) poniesienie przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z zasadami wskazanymi w § 5 ust. 1, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi lub roboty budowlane nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11;
 - 3) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi płatność, a w przypadku gdy realizacja operacji, zgodnie z ust. 6 pkt 1, wiąże się z uzyskaniem dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami prawa, przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie powyższych wymogów (konieczność przedstawienia dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami, dotyczy również zakresu towarzyszącego operacji zawartego we wniosku o przyznanie pomocy niezbędnego do realizacji operacji).
6. Stosownie do zakresu operacji, realizacja operacji obejmuje również:
- 1) uzyskanie wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń lub decyzji związanych z realizacją tej operacji;
 - 2) zamontowanie oraz uruchomienie nabytych maszyn, urządzeń, infrastruktury technicznej, w tym wyposażenia oraz wykorzystanie zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji do wykonywania działalności, której służyła realizacja operacji, lub której wykonywanie stanowiło warunek przyznania pomocy,
- nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11.
7. Za moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji uznaje się podjęcie przez Beneficjenta następujących czynności związanych z jego realizacją:
- 1) poniesienie kosztów lub wydatków;
 - 2) rozpoczęcie robót budowlanych zgodnie z art. 41 ustawy Prawo budowlane;
- objętych zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji.
- Zasada ta nie ma zastosowania do ponoszenia kosztów ogólnych.

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi, na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność, pomocy w wysokości zł (słownie złotych:), jednak nie więcej niż 65% poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji.
2. Pomoc będzie przekazana jednorazowo w wysokości, o której mowa w ust. 1.¹/ w dwóch płatnościach¹:

- 1) pierwsza płatność w wysokości zł (słownie złotych:) i nie więcej niż 65% poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji dla pierwszego etapu,¹
- 2) druga płatność w wysokości zł (słownie złotych:) i nie więcej niż 65% poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji dla drugiego etapu.¹
3. Agencja, na warunkach określonych w umowie, zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 16 ust. 1 pkt 1, jednorazowo po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:)¹
/ w dwóch transzach:¹
 - 1) pierwsza transza wypłacana po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:)¹
 - 2) druga transza wypłacana po rozliczeniu pierwszego etapu operacji w wysokości zł (słownie złotych:)
Warunkiem wypłaty drugiej transzy zaliczki jest rozliczenie całości wypłaconej pierwszej transzy zaliczki;¹

- nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy.^{1,2}
4. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność pośrednią, co stanowi potwierdzenie zrealizowania pierwszego etapu operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych dla tego etapu, Agencja wypłaca Beneficjentowi środki finansowe tytułem zaliczki wyłącznie dla tej części operacji, która nie została jeszcze zrealizowana, w wysokości nie większej jednak niż 50% przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy dla drugiego etapu, dla którego nie został jeszcze złożony wniosek o płatność. ^{1, 2}
5. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność końcową, co stanowi potwierdzenie zrealizowania operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych operacji, zaliczki nie wypłaca się.^{1, 2}
6. W przypadku zawarcia aneksu zmieniającego umowę, powodującego zmniejszenie kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w ust. 1, Beneficjentowi przysługują środki finansowe tytułem zaliczki w kwocie nieprzekraczającej 50% przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy, wynikającej z aneksu do umowy. W odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi w nadmiernej wysokości, postanowienia § 12 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.^{1,2}
7. Zaliczka zostanie wypłacona na rachunek bankowy Beneficjenta nr.....
....., w^{1,2}

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w PS WPR, przepisach ustawy, regulaminie, w wytycznych podstawowych i szczegółowych oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
 - 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 2) niefinansowania z udziałem innych środków publicznych kosztów kwalifikowalnych operacji;
 - 3) do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:
 - a) zapewnienia trwałości operacji przez:

- niezaprzestanie działalności produkcyjnej związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, bez zmiany miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, z zastrzeżeniem § 14,
 - nieprzenoszenie prawa własności ani posiadania rzeczy nabytych, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli w związku z realizacją operacji oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, z wyłączeniem stosowania czasowego przenoszenia własności na zabezpieczenie wierzytelności jako formy zapieczętowania kredytów pożyczek udzielanych na realizację tej operacji z zastrzeżeniem § 14,
 - niedokonywania istotnych zmian wpływających na charakter operacji,
 - b) umożliwiania przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności,
 - c) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta albo osoby reprezentującej Beneficjenta będącego osobą prawną lub spółką osobową w rozumieniu ustawy Kodeks spółek handlowych albo osoby reprezentującej Beneficjenta w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału w trakcie audytów i kontroli, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
 - d) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta lub jego gospodarstwa lub operacji, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji,
 - e) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
 - f) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR,
 - g) utrzymywania warunków i kontynuowania działań w ramach operacji, zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, tj.:¹
 - prowadzenia produkcji zwierzęcej w przypadku otrzymania punktów za kryterium wyboru, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 załącznika nr 2 do regulaminu
 - uczestniczenia w systemie integrowanej produkcji roślin, o której mowa w art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2024 r. poz. 630),), lub prowadzenia produkcji ekologicznej, o której mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 w przypadku otrzymania punktów za kryterium wyboru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 załącznika nr 2 do regulaminu;¹
 - utrzymania realizacji operacji na obszarach chronionych w przypadku gdy beneficjent otrzymał punkty za kryterium, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 załącznika nr 2 do regulaminu;¹
 - h) nie podejmowania działań faktycznych i prawnych skutkujących zaistnieniem przesłanek do zastosowania środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
- 4) dla wszystkich transakcji związanych z operacją:
- a) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo
 - b) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 123 ust. 2 lit. b pkt (i) rozporządzenia 2021/2115, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
 - c) prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych, gdy na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;

- 5) ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami ustawy PZP – w przypadku, gdy te przepisy mają zastosowanie. Podział zamówienia publicznego, w celu uniknięcia stosowania zasad określonych w ustawie PZP jest niedozwolony, a koszty powstałe w wyniku niedozwolonego podziału zamówienia publicznego uznane zostaną za niekwalifikowalne¹;
- 6) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową, z zachowaniem terminów wskazanych w § 7 ust. 1, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3;
- 7) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji Planu Strategicznego WPR, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia rozpoczęcia fizycznej realizacji operacji lub zainstalowania zakupionego sprzętu do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 8) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji wskazanych w § 3 ust. 1 i 2 oraz ich zachowania do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 9) odbycia szkolenia w zakresie efektywności energetycznej i przedstawienia dokumentu potwierdzającego ukończenie tego szkolenia wraz z wnioskiem o płatność końcową.¹

§ 6

Ocena postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. Beneficjent przedkłada Agencji za pomocą PUE dokumentację z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:¹
 - 1) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy, jeżeli przed jej zawarciem została zawarta umowa z wykonawcą;
 - 2) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy z wykonawcą, jeżeli umowa z wykonawcą została zawarta po dniu zawarcia umowy;
 - 3) nie później niż w dniu upływu terminu, o którym mowa w § 7 ust. 1, w przypadku, gdy umowa z wykonawcą została zawarta w terminie krótszym niż 30 dni przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność, którego dotyczy postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.
2. Beneficjent przedkłada Agencji dokumentację, o której mowa w ust. 1 wraz z oświadczeniem osoby pełniącej funkcję kierownika Zamawiającego lub osoby upoważnionej przez Zamawiającego o zgodności przekazanego materiału z oryginałem.¹
3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, obejmuje:¹
 - 1) kompletną dokumentację zamówienia przygotowaną przez Zamawiającego w tym ogłoszenia;
 - 2) kompletną dokumentację z przebiegu prac komisji przetargowej;³
 - 3) kompletną ofertę wybranego wykonawcy wraz z umową zawartą z wybranym wykonawcą oraz formularze ofertowe pozostałych wykonawców;
 - 4) kompletną dokumentację związaną z odwołaniami oraz zapytaniami i wyjaśnieniami dotyczącymi Specyfikacji Warunków Zamówienia, jeżeli miały miejsce w danym postępowaniu.
4. Agencja może żądać innych dokumentów, jeżeli w procesie oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zajdzie potrzeba ich zweryfikowania.¹
5. W przypadku udzielania zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki:¹
 - 1) na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP Beneficjent zobligowany jest do przedłożenia:
 - kompletnej dokumentacji z przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego,
 - uzasadnienia faktycznego i prawnego zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia z wolnej ręki w trybie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP;
 - 2) na podstawie innych przepisów niż art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP należy przedstawić uzasadnienie faktyczne i prawne zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki oraz inne dokumenty, jeżeli ich sporządzenie wymagane było przepisami ustawy PZP.

³ Jeżeli dotyczy.

6. W przypadku, gdy złożona dokumentacja, o której mowa w ust. 3 i 5 zawiera braki, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.¹
7. Jeżeli istnieje konieczność uzyskania wyjaśnień, Agencja wzywa Beneficjenta do udzielenia wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.¹
8. Jeżeli Beneficjent, nie złożył wymaganych dokumentów w terminie, o którym mowa w ust. 6, lub nie złożył wyjaśnień w terminie określonym w ust. 7, Agencja dokonuje oceny w oparciu o posiadane dokumenty.¹
9. O wyniku dokonanej oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Beneficjent jest informowany za pomocą PUE w terminie 65 dni roboczych od dnia złożenia dokumentacji, o której mowa w ust. 3 lub 5.¹

§ 7

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu, niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy w następujących terminach:
 - a) po zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r.¹ /
 - a) po zakończeniu realizacji pierwszego etapu operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r.¹
 - b) po zakończeniu realizacji drugiego etapu operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r.¹z zastrzeżeniem terminów określonych w § 3 ust. 4.
2. Wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu składa się za pomocą PUE. Brzmienie § 4 ust. 7 i 8 regulaminu dotyczące uwierzytelniania w PUE stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w ust. 1, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach 14 dni od dnia otrzymania wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z ostatniego wezwania Agencji lub złożenie po upływie 30 czerwca 2029 r. skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem § 13 ust. 5 i 6, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do złożenia wniosku o płatność i Beneficjent ten wniosek złożył.
4. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji lub jej etapu¹ przed terminem określonym w ust. 1.

§ 8

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w PS WPR, przepisach ustawy PS WPR, wytycznych, regulaminie, złożonym wniosku o przyznanie pomocy oraz postanowieniach umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań formalnych, Agencja wzywa Beneficjenta, za pomocą PUE, do usunięcia braków lub złożenia poprawnie sporządzonych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku nieusunięcia braków, o którym mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, wniosek o płatność podlega rozpatrzeniu przez Agencję w zakresie w jakim został wypełniony, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i Beneficjent te braki usunął.
4. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest poprawienie wniosku lub wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienie dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

5. Agencja wzywa Beneficjenta do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień, kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
6. W przypadku niepoprawienia wniosku o płatność lub niezłożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez Beneficjenta, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do poprawienia wniosku o płatność lub do złożenia wyjaśnień i Beneficjent dopełnił czynności, do których był wezwany.
7. W wyniku wezwania Beneficjent może dokonać korekt we wniosku o płatność tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem nie będą uwzględnione przy dalszym rozpatrywaniu wniosku o płatność.
8. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym, lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
9. W razie stwierdzenia we wniosku o płatność oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, Agencja może poprawić ją z urzędu, informując o tym Beneficjenta.
10. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w tym terminie, Agencja zawiadamia o tym Beneficjenta, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
11. Terminy maksymalne, o których mowa w § 3 ust. 4 uważa się za zachowane, jeżeli w terminie wynikającym z wezwania Agencji wszystkie braki zostaną usunięte a poprawki i wyjaśnienia złożone.
12. W przypadku uchybienia terminu wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent:
 - 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy;
 - 3) w dniu złożenia prośby, o której mowa w pkt 1, dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 12.
14. W przypadku gdy Beneficjent wniesie prośbę, o której mowa w ust. 12, po otrzymaniu od Agencji wypowiedzenia umowy z powodu niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 12, Agencja wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje Beneficjenta o wycofaniu wysłanego wypowiedzenia umowy oraz o dalszym procedowaniu wniosku o płatność.
15. W przypadku uzasadnionych zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji dotyczących realizacji zakresu rzeczowo-finansowego operacji, zaistniałych w trakcie realizacji operacji, Agencja dokona ponownej oceny racjonalności kosztów operacji na etapie rozpatrywania wniosku o płatność.
16. Wniosek o płatność może zostać w dowolnym momencie wycofany przez Beneficjenta. Agencja informuje Beneficjenta za pomocą PUE o skutecznym wycofaniu wniosku o płatność.
17. Wycofanie wniosku, o którym mowa w ust. 16, nie znosi obowiązku podjęcia przez Agencję odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku gdy:
 - 1) istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym wnioskiem;
 - 2) zaistnieje przesłanka wykluczenia Beneficjenta z możliwości otrzymywania pomocy.
18. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta za pomocą PUE.
19. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, wskazany we wniosku o płatność, a w przypadku zaliczki na rachunek bankowy, o którym mowa w § 4 ust. 7.
20. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Agencję o nowym numerze rachunku bankowego.

§ 9

Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli Beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie, w szczególności:
 - 1) zrealizował operację lub jej etap¹ zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi, regulaminem i umową;
 - 2) złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie określonym w § 7 ust. 1;
 - 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu¹, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, które opłacił, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 4) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
 - 5) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań, określone w § 16 ust. 1.
2. Rozliczenie zaliczki wypłaconej Beneficjentowi polegające na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty o kwotę pobranej zaliczki nastąpi:
 - 1) wraz z wnioskiem o płatność pośrednią rozliczającym pierwszy etap operacji w wysokości zł (słownie złotych:),¹
 - 2) wraz z wnioskiem o płatność końcową w wysokości zł (słownie złotych:),¹- jednak nie później niż w dniu dokonania przez Agencję płatności końcowej.^{1,2}
3. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregośkolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel został osiągnięty.
4. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregośkolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
5. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty kwalifikowalne, jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.
6. W przypadku, gdy w złożonym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej, o ile będą uzasadnione i racjonalne oraz pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia całkowitej kwoty pomocy określonej w umowie.
7. W przypadku:
 - 1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione lub w jakim realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego została wykonana przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - 2) stwierdzenia finansowania z udziałem innych środków publicznych kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków;
 - 3) niespełnienia warunków lub niezrealizowania działań, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g umowy:¹
 - a) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy,

- b) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zmniejszeniu podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
- 4) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
- 5) nieuwzględnienia zdarzenia powodującego poniesienie kosztów zgodnie z zasadami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 4 koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%;
- 6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy;
- 7) niezakończenia realizacji operacji lub niezłożenia wniosku o płatność w terminie wskazanym w umowie kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 oraz § 8 ust. 11;
- 8) niedotrzymania terminu, o którym mowa w § 6 ust. 1, kwotę pomocy dla danego postępowania pomniejsza się o 0,1% za każdy dzień opóźnienia, jednakże nie więcej niż 2% kwoty pomocy wynikającej z danego postępowania, z zastrzeżeniem pkt 9;¹
- 9) niezłożenia dokumentacji z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego najpóźniej na wezwanie do usunięcia braków we wniosku o płatność o którym mowa w § 8 ust. 2, koszty tego postępowania uznaje się za koszty niekwalifikowalne;¹
- 10) stwierdzenia, że Beneficjent naruszył przepisy ustawy PZP kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP;¹
- 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy, zgodnie z art. 62 rozporządzeniem nr 2021/2116;
- 12) braku udokumentowania odbycia szkolenia w zakresie efektywności energetycznej – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy;¹
8. Przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, poniesione koszty ogólne będą uwzględnione w wysokości nie wyższej niż określona w umowie dla pozycji określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, z zastrzeżeniem, iż nie mogą przekraczać 10% sumy pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

§ 10

Oświadczenie Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:

- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych operacji;
- 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
- 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
- 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa

- w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy;
- 5) nie stworzył sztucznych warunków, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mających na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej;
 - 6) nie jest objęty środkami sankcyjnymi ani nie jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną, w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

§ 11

Wypowiedzenie umowy

1. Agencja wypowiada umowę za pomocą PUE w przypadku:
 - 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność pośrednią¹/ końcową¹;
 - 2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji określonych w § 3 ust. 1 i 2;
 - 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 i 4 i § 8 ust. 14;
 - 4) odstąpienia przez Beneficjenta:
 - a) od realizacji operacji lub
 - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy
- z zastrzeżeniem § 12 ust. 1–3;
 - 5) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 9 ust. 4, ust. 7 pkt. 3 lit. a, pkt 6 i pkt 11-12;
 - 6) stwierdzenia do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nieprawidłowości związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z niespełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b i c lub § 9 ust. 1;
 - 7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
 - 8) objęcia Beneficjenta zakazem dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;
 - 9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym, w takim przypadku, zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy;
 - 10) zaistnienia przesłanek do zastosowania wobec Beneficjenta środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki;
 - 12) nie złożą zabezpieczenia należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie w terminie określonym w § 14 ust. 11 lub w § 16 ust. 1 pkt 2.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron złożonego za pomocą PUE.

§ 12

Zwrot wypłaconej pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z PS WPR, ustawą, regulaminem, wytycznymi podstawowymi i szczegółowymi, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:
 - 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 11;
 - 2) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie, w tym:
 - a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych –

zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu w zakresie, w jakim został poniesiony lub w jakim realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego została wykonana przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy,

- b) finansowania z udziałem innych środków publicznych - zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z udziałem innych środków publicznych,
 - c) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono zobowiązania, z tym że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
 - d) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli,
 - e) nieudostępnienia uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji i monitorowania – zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,
 - f) niezapewnienia trwałości operacji – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
 - g) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,
 - h) naruszenia przepisów ustawy PZP – zwrotowi podlega kwota pomocy przypadająca na koszty poniesione z naruszeniem tych przepisów. Wysokość pomniejszenia ustala się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP¹,
 - i) niekontynuowania operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g umowy¹:
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
 - j) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki - zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy;
- 3) władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi – przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy;
2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
- 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 9 ust. 1 lub
 - 2) jeżeli spełnione zostały przesłanki, o których mowa w § 15 ust. 1.
3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta, wyznaczonym w decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.

5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a po upływie tego terminu, do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
6. Zaliczka pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na zasadach określonych w ust. 4 i 5.^{1,2}
7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część środków finansowych, która została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.^{1,2}
8. W przypadku konieczności zwrotu części wypłaconej pomocy Beneficjent jest zobowiązany wypełniać pozostałe zobowiązania. Kwoty ustalone do zwrotu sumują się. Suma kwot ustalonych do zwrotu nie może być wyższa niż 100% wypłaconej pomocy.

§ 13 **Zmiana umowy**

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, za pomocą PUE, przy czym zmiana ta nie może powodować:
 - 1) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy;
 - 2) zmiany celu operacji oraz wskaźników jego realizacji, określonych w § 3 ust. 1 i 2;
 - 3) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu z udziałem innych środków publicznych, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2;
 - 4) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji lub zmiany miejsca realizacji operacji, mających wpływ na liczbę punktów przyznanych na operację, w taki sposób, że operacja ta nie uzyskaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy;
 - 5) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji skutkujących zmianą obszaru, w ramach którego została przyznana pomoc określonego w §2;
 - 6) możliwości przyznania zaliczki, jeżeli Beneficjent nie wnioskował o nią we wniosku o przyznanie pomocy;
 - 7) uwzględnienia, w trakcie realizacji drugiego etapu operacji, kwoty pomocy niewypłaconej w ramach rozliczonego etapu operacji, jeżeli nie została dokonana zmiana umowy w tym zakresie, o czym mowa w ust. 3 pkt 1.¹
2. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:
 - 1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku określonym w § 9 ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1 i § 3 ust. 1;
 - 2) zmian powstałych przy realizacji operacji o charakterze budowlanym, wynikających z praktycznych rozwiązań realizacji inwestycji, nienaruszających przepisów ustawy Prawo budowlane i wydanych na ich podstawie decyzji właściwych organów oraz niewpływających na cel i przeznaczenie operacji;
 - 3) złożenia wniosku o płatność przed terminem określonym w § 7 ust. 1.
3. Zmiana umowy jest wymagana, w szczególności w przypadku:
 - 1) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy związanych ze:¹
 - a) zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach pierwszego etapu i zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu drugiego - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność pośrednią. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
 - b) zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach pierwszego etapu i zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach drugiego etapu – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność pośrednią. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;

- 2) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, uzasadnionych analizą potrzeb Beneficjenta - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 3) zmiany dotyczącej opóźnienia terminu złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminów maksymalnych o których mowa w § 3 ust. 4 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem, w którym upływa termin złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 4) zmiany dotyczącej wykazu działek ewidencyjnych wchodzących w skład nieruchomości, na których realizowana będzie operacja – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 5) zmiany dotyczącej sposobu oraz terminu rozliczenia wypłaconej Beneficjentowi zaliczki na realizację operacji, określonych w § 9 ust. 2, bądź zmiany etapów operacji, w ramach których mają być wypłacone transze zaliczki określone w § 4 ust. 3 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność pośrednią.^{1,2}
4. Agencja rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy i niezwłocznie wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy lub informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.
5. W przypadku rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy po upływie terminu określonego w ust. 4 oraz po upływie 24 miesięcy lub 36 miesięcy¹ od dnia przyznania pomocy, o których mowa w § 3 ust. 4, Agencja wyznacza nowy termin na złożenie wniosku o płatność. Nowy termin na złożenie wniosku o płatność nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia zawarcia aneksu, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
6. Złożenie wniosku o zmianę umowy wstrzymuje możliwość złożenia wniosku o płatność do czasu zakończenia rozpatrywania wniosku o zmianę umowy.
7. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent nie może wnioskować o zmianę umowy.
8. Zmiana umowy wymaga zachowania reguł, o których mowa w § 6 regulaminu, pod rygorem nieważności.

§ 14

Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. W przypadku gdy pomoc nie została w całości wypłacona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części. Szczegółowe warunki i sposób przyznania pomocy następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części zostały określone w § 8 ust. 2–13 regulaminu.
2. W przypadku zaistnienia, w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
 - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub połączenie lub podział, lub przekształcenie Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który przejmie zobowiązania dotychczasowego Beneficjenta;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celu i zakresu operacji;
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.

4. Agencja, po rozpatrzeniu prośby Beneficjenta, o której mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian oraz termin złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, o których mowa w ust. 5, albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.
5. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 nabywca albo następca prawny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt 2 Beneficjent, zobowiązany jest w terminie wyznaczonym przez Agencję zgodnie z ust. 4, złożyć niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
 - 1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji), albo przekształcenie lub połączenie lub podział gospodarstwa Beneficjenta;
 - 2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy zawartej z Beneficjentem;
 - 3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
 - 4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 6;- na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.
6. Agencja wyraża zgodę na:
 - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części albo jego połączenie lub podział, lub przekształcenie, o których mowa w ust. 2 pkt 1 jeżeli:
 - a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą, z następującym zastrzeżeniem:
 - w przypadku następcy prawnego beneficjenta nie jest wymagane spełnianie warunków o których mowa w § 3 ust. 3 pkt 1 regulaminu;
 - w przypadku następcy prawnego beneficjenta warunek o którym mowa w § 3 ust. 11 regulaminu musi zostać przez niego spełniony przed wyrażaniem przez Agencję zgody;
 - w przypadku następcy prawnego beneficjenta lub nabywcy całości lub części gospodarstwa warunek, o którym mowa w ust. 2 załącznika nr 2 do regulaminu uznaje się za spełniony, z zastrzeżeniem tiret czwarte;
 - w przypadku gdy beneficjent uzyskał punkty za kryteria wyboru, o których mowa w:
 - w ust. 1 pkt 1 załącznika nr 2 do regulaminu to następca prawny lub nabywca całości albo części gospodarstwa musi rozpocząć prowadzenie produkcji zwierzęcej przed wyrażaniem przez Agencję zgody,
 - ust. 1 pkt 2 załącznika nr 2 do regulaminu to następca prawny beneficjenta lub nabywca całości albo części gospodarstwa musi przedstawić ważny certyfikat przed wyrażaniem przez Agencję zgody;
 - zmiana miejsca realizacji operacji nie może mieć wpływu na kryteria wyboru, za które zostały przyznane punkty.
 - b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:
 - a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, w całości lub

części nie naruszy celu i zakresu operacji, określonych w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniach umowy;

- b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji i nie będzie miała wpływu na kryteria wyboru, za które zostały przyznane punkty,
- c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencja terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostanie naruszony cel i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla operacji, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych,

3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:

a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, zobowiąże się do przejęcia obowiązków dotychczasowego Beneficjenta, związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą oraz spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu z następującym zastrzeżeniem:

- warunek, o którym mowa w ust. 2 załącznika nr 2 do regulaminu uznaje się za spełniony, z zastrzeżeniem tiret drugie;
- przypadku gdy dotychczasowy beneficjent uzyskał punkty za kryteria wyboru, o których mowa w :
 - ust. 1 pkt 1 załącznika nr 2 do regulaminu, to nabywca całości lub części gospodarstwa musi rozpocząć prowadzenie produkcji zwierzęcej przed wyrażaniem przez Agencję zgody,
 - ust. 1 pkt 2 załącznika nr 2 do regulaminu, to nabywca całości lub części gospodarstwa musi przedstawić ważny certyfikat przed wyrażaniem przez Agencję zgody;
- zmiana miejsca realizacji operacji nie może mieć wpływu na kryteria wyboru, za które zostały przyznane punkty;

b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,

c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy.

7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa lub jego części w celu kontynuacji operacji i czy przeniesienie własności lub posiadania tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji.

8. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie Beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki o których mowa w ust. 2-7 nie mają zastosowania.

9. W przypadku określonym w ust. 8 Beneficjent jest zobowiązany do poinformowania Agencji za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez Beneficjenta informacji w tym zakresie Agencja ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8 i informuje Beneficjenta o wyniku tej oceny.

10. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8, Beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.

11. Po wyrażeniu zgody o której mowa w ust. 6 następca prawny albo nabywca w terminie 7 dni od odebrania informacji o wyrażaniu zgody składa w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez siebie weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, jako zabezpieczenie należytego wykonania przejętych zobowiązań.

12. W przypadku niezłożenia zabezpieczenia w terminie wskazanym w ust. 11, ARiMR wzywa następcę prawnego albo nabywcę do złożenia weksla wraz z deklaracją wekslową w kolejnym wyznaczonym terminie, tj. w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego wezwania.

13. Następca prawny lub nabywca może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową zgodnie z zasadami określonymi w § 16 ust. 2 - 4.
14. Jeżeli zobowiązania Beneficjenta, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nie zostaną przejęte przez następcę prawnego lub następcę prawny nie spełnia warunków przyznania pomocy lub następcę prawny nie złożył weksla, o którym mowa w ust. 11, to ARiMR wzywa następcę prawnego do zwrotu wypłaconej pomocy.
15. Korespondencja pomiędzy Agencją a następcą prawnym albo nabywcą jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 15

Przesłanki skutkujące brakiem konieczności zwrotu wypłaconej pomocy

1. Zwrot wypłaconej pomocy nie jest wymagany gdy:
 - 1) niezgodność jest wynikiem błędu Agencji lub innego organu, w przypadku gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez Beneficjenta, lub
 - 2) Beneficjent może w sposób przekonujący dowieść albo Agencja w inny sposób stwierdzi, że Beneficjent nie jest winien niewypełnienia zobowiązań określonych w umowie, lub
 - 3) niezgodność z warunkami przyznawania lub wypłaty pomocy, lub niewykonanie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.
2. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
 - 1) poważnej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia pogodowego powodującego duże szkody w gospodarstwie;
 - 2) zniszczenia budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
 - 3) ogniska choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecności agrofaga roślin dotyczących całej inwentarza żywy lub uprawy należące do Beneficjenta lub części tego inwentarza lub upraw;
 - 4) wywłaszczenia całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku o przyznania pomocy;
 - 5) śmierci Beneficjenta;
 - 6) długoterminowej niezdolności Beneficjenta do wykonywania zawodu.
3. Katalog zdarzeń określony w ust. 2 nie ma charakteru zamkniętego. Siłą wyższą jest każde zdarzenie charakteryzujące się następującymi cechami: zewnętrżnością, niemożliwością jego przewidzenia oraz niemożliwością zapobieżenia jego skutkom. Agencja w każdym przypadku dokonuje indywidualnej oceny, czy zgłoszone przez Beneficjenta przyczyny niedopełnienia zobowiązania można uznać za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.
4. W przypadku zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności Beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy (jeśli pomoc nie została mu jeszcze w całości wypłacona) lub może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania, lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.
5. Zgłoszenie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zawierające opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, należy złożyć za pośrednictwem PUE w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent ma możliwość dokonania takiego zgłoszenia. W przypadku śmierci Beneficjenta informacja jest przekazywana do oddziału regionalnego, a przepisy w zakresie korespondencji nie mają zastosowania.

§ 16

Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezapłacony (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez

Agencję, podpisany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez Beneficjenta, nie później niż:

- 1) przed wypłatą zaliczki - w przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano zaliczkę i stanowi on jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań określonych w umowie lub^{1,2}
- 2) do dnia złożenia wniosku o płatność pośrednią¹/końcową¹, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, zgodnie z § 8 ust. 4, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania - w przypadku gdy Beneficjentowi nie przyznano zaliczki;
- jeżeli zostało złożone zabezpieczenie, o którym mowa w pkt 1, stanowi ono jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań określonych w umowie.
2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
 - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
 - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
 - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 12.
4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w oddziale regionalnym w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregośkolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisijnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisijnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

§ 17

Postanowienia w zakresie korespondencji

Korespondencja pomiędzy Beneficjentem a Agencją jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 18

Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem i wykonaniem umowy Strony będą starały się rozstrzygać polubownie. W przypadku braku porozumienia wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji, z wyłączeniem spraw w zakresie zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, której ustalenie nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej.
2. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez Beneficjenta:
 - 1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy lub
 - 2) informacji o odmowie wypłaty pomocy lub częściowej / całkowitej korekcie kwoty pomocy do wypłaty, lub
 - 3) informacji z oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
3. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie wniosku do Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 21 dni, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 19

Akty prawne i wytyczne dotyczące umowy

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie:

- 1) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071);

- 2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 865);
- 3) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383);
- 8) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);
- 9) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 10) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 266, z późn. zm.);
- 11) ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.);
- 12) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.);
- 13) ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz.U. poz. 1597);
- 14) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);
- 15) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 16) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 17) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12 z późn. zm.);
- 18) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131 z późn. zm.);
- 19) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczącego wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197 z późn. zm.);
- 20) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23 z późn. zm.);
- 21) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w

odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 07.09.2022, str. 8 z późn. zm.);

- 22) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz.U. UE L z 14.06.2018, str. 1, z późn. zm.);
- 23) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. 2024 r. poz. 815);
- 24) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej z dnia 21 maja 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej (M. P. 2025 r. poz. 542);
- 25) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 23 stycznia 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. 2025 r. poz. 109);
- 26) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 20 września 2024 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 września 2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. 2024 poz. 855);
- 27) Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 6 lipca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 771);
- 28) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z 13 kwietnia 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 kwietnia 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. 2023 poz. 464).

§ 20

Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

1. Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
2. Załącznik nr 2 – Wykaz działek, na których realizowana będzie operacja;
3. Załącznik nr 3 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych.

§ 21

Postanowienia końcowe

Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

ZESTAWIENIE RZECZOWO-FINANSOWE OPERACJI

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Nazwa parametru maszyny lub urządzenia	Dane parametru	Mierniki rzeczowe		Koszt netto (PLN)	Koszt ¹	
				Jednostka miary	Ilość (liczba)		Etap I netto (PLN)	Etap II netto (PLN)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Koszty kwalifikowalne operacji (koszty inwestycyjne - Ki)							
A	Nazwa zadania							
	Nazwa przypisana ze słownika efektów rzeczowych							
1								
2								
3								
...								
B	Nazwa zadania							
	Nazwa przypisana ze słownika efektów rzeczowych							
1								
2								
3								
...								
...	Nazwa zadania							
	Nazwa przypisana ze słownika efektów rzeczowych							
1								
Suma I:								
II	Koszty ogólne (Ko)							
1								
...								
Suma II:								
III.	Suma kosztów operacji (Ki + Ko)							

¹ Podział kosztów na etapy dotyczy inwestycji dwuetapowej. W przypadku operacji jednoetapowej kolumny te nie powinny być widoczne.

WYKAZ DZIAŁEK, NA KTÓRYCH REALIZOWANA BĘDZIE OPERACJA

[illegible]

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z treścią art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), dalej „RODO”, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych (dalej: Administrator) jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa;
2. z Administratorem może się Pani/Pan kontaktować poprzez adres e-mail: info@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa;
3. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym może Pani/Pan się kontaktować w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych, poprzez adres e-mail: iod@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Administratora, wskazany w pkt 2;
4. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez Administratora na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z realizacją zadań wynikających z art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199) tj. realizacją operacji na którą została zawarta umowa o przyznaniu pomocy, w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej, tj. w celu przyznania pomocy finansowej;
5. odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - 1) organy kontrolne,
 - 2) podmioty uprawnione do przetwarzania danych osobowych na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - 3) podmioty przetwarzające w imieniu Administratora na mocy zawartej umowy, m. in. dostawcy IT;
6. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji zadań, o których mowa w pkt 4, okres zobowiązań oraz okres 5 lat, liczony od dnia następującego po dniu upływu okresu zobowiązań w związku z przyznaniem pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej. Okres przechowywania będzie każdorazowo przedłużony o okres przedawnienia roszczeń, jeżeli przetwarzanie danych będzie niezbędne do dochodzenia roszczeń lub do obrony przed takimi roszczeniami przez Administratora. Ponadto, okres przechowywania danych będzie przedłużony o okres potrzebny do przeprowadzenia archiwizacji;
7. przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania, w przypadkach określonych w RODO;
8. w przypadku uznania, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy RODO, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa;
9. podanie danych osobowych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO wynika z obowiązku zawartego w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, a konsekwencją niepodania tych danych osobowych będzie brak możliwości zawarcia umowy/ nieprzyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej.